

کاربرد تغذیه‌ای آمینواسیدها، رویکردی نوین جهت دستیابی به عملکرد حداکثری گیاه ریحان خوراکی

لادن آژدانیان^۱، مهدی بابائی^۲، حسین آروئی^۳

۱،۳. دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده کشاورزی

۲. دانشگاه تهران، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج

1. ladan137214@yahoo.com

2. mehdi.babaei11@ut.ac.ir

3. aroiee@um.ac.ir

در سال‌های اخیر، روند توجه به سلامت و کیفیت خاک به منظور تولید پایدار محصولات زراعی و باغی شدت یافته است، به طوری که در کشورهای صنعتی برای تولید غذای سالم، استفاده از نهاده‌های طبیعی، درون مزرعه ای و غیرشیمیایی مورد توجه روزافزون قرار گرفته است. آمینو اسیدها به عنوان یک ماده طبیعی محرک که تاثیرات مثبت بر رشد و عملکرد گیاه دارند به طور قابل توجهی به عنوان کاهنده آسیب‌های ناشی از تنش‌های غیر زیستی شناخته می‌شوند. یکی از نقش‌های اسید آمینه این است که با کلاته کردن عناصر کم مصرف و همچنین با تاثیر بر نفوذ پذیری غشاء باعث جذب و انتقال راحت تر عناصر کم مصرف درون سیستم گیاهی می‌شود، به طوری که استفاده از اسید آمینه‌های تجاری باعث افزایش جذب مواد و عناصر غذایی و آب می‌شود. بنابراین با توجه به موارد مطرح شده و اهمیت گیاه ریحان در درجه اول به عنوان یک گیاه دارویی و سپس به عنوان یک سبزی برگ‌گی خوراکی پژوهش به صورت یک آزمایش گلخانه‌ای در گلخانه، بر پایه طرح کاملاً تصادفی با ۳ تکرار، ۳ نوع آمینو اسید تجاری (آمینوفول، نوتری گرین، ویت ارگ) در ۳ سطح (شاهد، ۲ و ۳ لیتر در هزار لیتر) پایه ریزی و اجرا شد. نتایج بررسی شده بر روی صفات (طول ریشه و ساقه، تعداد برگ، وزن تر و خشک ریشه، ساقه و برگ) نشان داد، کمترین میزان در هر صفات در تیمار شاهد مشاهده شد. بیشترین طول ریشه نوتری گرین ۲ در هزار (۳۷/۹۷ سانتی‌متر)، بیشترین طول ساقه (۳۹/۳۴ سانتی‌متر) در تیمار آمینوفول ۳ در هزار بود. همچنین تیمار ویت ارگ ۳ در هزار، بیشترین تعداد برگ، وزن تر ریشه، وزن تر ساقه، وزن خشک ریشه و ساقه را به ترتیب به مقدار ۲۱۵ عدد برگ، ۲۱/۸۵ گرم، ۳۹/۹۸ گرم، ۶/۳۹ گرم و ۴/۹۲ گرم داشت. تیمار آمینوفول ۳ در هزار بیشترین میزان وزن خشک برگ (۴/۸ گرم) را نشان داد. محلول پاشی برگ‌گی اسیدهای آمینه به صورت ترکیبی بر روی سبزیجات برگ‌گی باعث افزایش معنی‌دار در ارتفاع، تعداد برگ و در نهایت افزایش کیفیت محصول می‌شود.

کلمات کلیدی: دارویی، تغذیه، گلخانه، عناصر غذایی